

Ježíš a děti

Kázání ze soboty 22.1.2011 - Radomír Jonczy

„Tu mu přinášeli děti, aby se jich dotkl, ale učedníci jim to zakazovali. Když to Ježíš uviděl, rozhněval se a řekl jim: „Nechte děti přicházet ke mně a nebraňte jim, neboť takových je království Boží. Amen, pravím vám, kdo nepřijímá království Boží jako dítě, jistě do něho nevejde. Objímal je, vzkládal na ně ruce a žehnal jim.“ (Mk 10,13-16)

Sestry a bratři, do první lavice naší modlitebny se dnes za malou chvíli posadí tři šťastné manželské páry. Přinesou s sebou svá nově narozená miminka a budou za ně spolu s námi Pánu Bohu děkovat a prosit o požehnání pro ně. Ovlivněn touto okolností jsem pro dnešní kázání zvolil text, který tady před malou chvílí zazněl. Byla v něm řeč o Ježíši a jeho mimořádném vztahu k dětem.

I. Přístup k dětem v antické kultuře

Nám Evropanům 21. století odkojeným křesťanskou civilizací připadne dnes už zcela samozřejmé, že naše děti mají ve společnosti své nezastupitelné místo a práva, že je jejich milující rodiče zahrnují láskou, péčí, vzděláním a odpovědně dbají o jejich šťastné dětství.

V dějinách lidstva tomu tak ovšem vždycky nebylo. Málokdo z nás si dnes ještě uvědomuje, že kupříkladu relativně vyspělá společnost antická nepovažovala dítě za osobu plnohodnotnou. Vražda dítěte zde nebyla klasifikována jako vražda. Když otec nepotvrdil své otcovství, muselo být dítě srovnáno se světem. Ještě i věhlasný antický filosof Platón tvrdil, že děti z velmi chudých rodin mají být hned po narození usmrceny a neméně slavný Aristoteles navrhoval, aby likvidovány byly i děti, které se narodily postižené.

II. Přístup k dětem v hebrejské kultuře

V hebrejské kultuře formované odkazem Starého zákona tomu bylo výrazně jinak. Dítě bylo vnímáno jako Boží dar. Na jeho výchovu, zvláště tu náboženskou, byl kladen veliký důraz. Synagogy se tak staly jedinečnými centry vzdělanosti.

Také zde však byla výchova pojímána autoritářsky a stála především na fyzických trestech. Židovští pedagogové hlásali, že dětství je pošetilost, která se musí krotit bičem. Dětství považovali za jistý druh choroby, kterou může vyléčit jedině čas a hůl.

Mezi řádky evangelia se dá postřehnout, že se farizeové Ježíšovy doby duchovně „vypracovali“ natolik, že začali postrádat smysl pro humor. Začalo je to vzdalovat dětem a jejich světu. Čas věnovaný dětem, který byl věnován něčemu jinému, než náboženskému vzdělávání, vnímali jako ztrátový. Zpochybnili dokonce i starou zaběhlou tradici, podle které duchovní autority národa na přání rodičů vyprošovali dětem Boží požehnání. Do vleku tohoto farizejského myšlení se, jak vidno z našeho textu, dostali také Ježíšovi učedníci. Četli jsme v textu: *Tu mu přinášeli děti, aby se jich dotkl, ale učedníci jim to zakazovali.*

III. Ježíšův přístup k dětem

a) O děti se zajímá

Ježíšův přístup k dětem je však propastně jiný. Stává se základem křesťanského přístupu, který je dodnes víceméně vlastní naší Evropské civilizaci. Farizejský přístup k dětem Ježíš radikálně odmítá. Na učedníky, kteří tady od něj děti odhánějí, se tady doslova rozčiluje. A to se mu zas až tak často nestává. Zájem rodičů o svoji osobu vnímá velice pozitivně. Čas prožitý s dětmi nepovažuje za promarněný.

b) Děti se dotýká

Dětem věnuje čas a děti se dokonce dotýká. V textu jsme četli, že je *objímá*. Jakoby tím chtěl vyjádřit, že dotyk potřebují více, než výuku náboženství a s ní spojenou indoktrinaci.

V časopise „Moje psychologie“ jsem nedávno četl zajímavý článek s názvem: „Nedomazlenost“. „Mnozí z nás trpí deficitem lásky mimo jiné také proto, že se s námi naší nejbližší v dětství málo mazlili. Z nedomazlenosti v dětství vzniká hyperaktivita, nejistota, prchlivost, později pak

vztahovačnost, závislost na autoritativním vedení, jídle, drogách, adrenalinových sportech a nelegitimních formách sexu.“ Je s podivem, že se Ježíš v prostředí poznamenaném autoritářstvím neostýchá s dětmi (ve vší počestnosti) komunikovat dotykem.

c) Děti považuje za členy Božího království

Farizeové dětem upírají podíl na Božím království. Nemohou se přece vykázat skutky zákona. Ježíš s nimi zcela radikálně nesouhlasí. Učedníkům klade na srdce: *Jejich je království nebeské*. Tvrdí, že dětem Boží království patří, že jsou jeho součástí, jeho členy a to navzdory tomu, že ještě nestačily intelektuálně ani duchovně dozrát.

Apoštol Pavel Ježíšovo tvrzení podporuje konstatováním, že děti jsou *posvěceny vírou svých rodičů*. (1Kor 7,14) Někteří z nás křesťanů mívají s pochopením této skutečnosti problém. Například církevní řád CASD upírá církevní sňatek našim dospělým dětem, které se zatím ještě nerozhodly stát členy církevní instituce. Jeho autorům snad ani nedochází, že je tím odsouvá do kategorie nevěřících...

Ježíš děti věřících rodičů chápe jako součást Božího království. A nejen to. Jejich upřímnost, důvěru a bezmeznou závislost na rodičích dává dospělým za příklad. Dospělé překvapuje tvrzením: *Pravím vám, kdo nepřijme království Boží jako dítě, jistě do něho nevejde*.

d) Dětem žehná

Dětem věnuje svůj čas, děti se dotýká, děti přijímá do Božího království a dětem podle našeho textu především žehná. O žehnání měli pohanští sousedé Izraele a s nimi často i Židé zkreslené představy. Bylo chápáno jako prostředek k uchopení magické životní síly, zajišťující lidem úspěch, bohatství, moc a kvalitu života. Řada křesťanů chápe smysl požehnání stejným způsobem dodnes.

Ježíš však při komunikaci s dětmi nečaruje. On se za ně přimlouvá, modlí se za ně. Zájem rodičů nevyvolávají jeho magické schopnosti, či doktorát z psychologie, ale moc daná modlitebním spojením s Bohem. Ta z něj doslova sálá. (Mt 7,29) To, co dětem může a chce nabídnout, je jeho přímá modlitba.

Ježíš a děti. Patřili, patří a budou patřit k sobě. Jsou jeho. *Z něho, skrze něho a pro něho přece vše učiněno jest* (Řím 11,36). Nám rodičům byly jen propůjčeny. Ježíš je miluje. Miluje i ty naše vinohradské. Má radost z toho, že k němu dnes přivádíme tři nové přírůstky, narozené do naší sborové rodiny. Chce je obejmout a žehnat jim, modlit se za ně.

e) Děti k sobě přitahuje

A ještě jedna věc. Ježíš je schopen děti, stejně jako dospělé, k sobě přitahovat a nadchnout je pro cestu následování. Od nás rodičů, strýčků a tetiček očekává jen jedno. Abychom mu jeho aktivitu nekazili a v jejich přístupu k němu jim nebránili. Stejně jako kdysi učedníkům zdůrazňuje i nám dnes: *Nechte děti přicházet ke mně a nebraňte jim...*/Za úvahu stojí, že řecké sloveso, které zde odborníci překládají termínem „bránit“, bývá v knize Skutky apoštolů citováno v souvislosti s překážkami bránícími lidem v rozhodování ke křtu.../

Ptáte se, jak můžeme dětem v přístupu k Ježíši bránit? Nejčastějším problémem bývá naše liknavost, formálnost, vlažnost a nerozhodnost. Děti vycítí, zda jsme se Kristu doopravdy odevzdali, či nikoli. Svou liknavostí je dezorientujeme a mateme. Ke škodě však bývá i přehnaná horlivost a náboženský fanatismus.

Velké problémy dokáže napáchat i to, když v obavě o spasení našich dětí podléháme pokušení suplovat jim Ducha svatého. Naše podpurné, často křečovité aktivity, bývají dokladem toho, že jsme Ježíši své děti Ježíši neodevzdali. Když jeho laskavý, tolerantní a moudrý přístup nahrazujeme svou úzkoprsou zákonickou zbožností plnou příkazů a zákazů, jejich spasení ohrožujeme.

Prosme proto dnes Pána Boha, aby nás před liknavostí a ustrašenou zbožností chránil a děkujeme Ježíši za to, že naše děti miluje, přijímá a je ochoten vést a vychovávat.

Amen.